



ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	26 juni 2019	Agendapunt:	8
Betreft:	Besluitvormend	Programma:	2. Voldoende en gezond water
Portefeuillehouder:	Tameling		
Route:	DB-AB		

Onderwerp

Inzet Green Deal Sportvisserij Loodvrij

Bijlagen

1. Green Deal Sportvisserij Loodvrij
2. Addendum bij Nota Visbeleid
3. Gewijzigde huurovereenkomst volledig visrecht

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. Uitvoering te geven aan spoor 1 en 2 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij
2. Akkoord te gaan met het addendum bij de Nota Visbeleid voor de uitvoering van spoor 1 en 2 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij
3. Akkoord te gaan met de gewijzigde en geactualiseerde versie van de huurovereenkomst volledig visrecht met Sportvisserij Groningen Drenthe

Inleiding

Bijna 1,2 miljoen Nederlanders vist één of meerdere dagen per jaar. Lood wordt door vrijwel iedere sportvisser gebruikt als verzwaring aan de vislijn, in kunstaas en in voerkorven en komt, door verlies, in het milieu terecht. Het gebruik van lood in de sportvisserij leidt ertoe dat er jaarlijks naar schatting 54 ton lood in het zoet oppervlaktewater terecht komt en jaarlijks 470 ton in zee- en kustwater.

Dit lood hoort niet thuis in het milieu; het is gevaarlijk voor mens en dier. Op veel plekken in de samenleving is daarom het gebruik van lood al teruggedrongen en/of verboden (benzine, verf, waterleiding, jacht). Binnen Europa komt echter voorsnog geen verbod op het gebruik van lood in de hengelsport.

Op 22 mei 2018 is de Green Deal Sportvisserij Loodvrij getekend; ook door de Unie van Waterschappen. Door het tekenen van deze overeenkomst geven partijen aan te willen samenwerken om:

- een reductie te realiseren van het loodgebruik in de sportvisserij van 30% in 2021, en
- er voor te zorgen dat het gebruik van vislood binnen 10 jaar na ondertekening is gestopt.

Partijen ondernemen over een periode van 3 jaar een aantal concrete acties, die een gezamenlijke en complete aanpak vormen. Deze aanpak bestaat uit 4 sporen:

1. Communicatie en bewustwording loodvrij vissen
2. Instellen van gebieden voor loodvrij vissen
3. Duurzame en aantrekkelijke alternatieven beschikbaar maken en onder de aandacht brengen
4. Verkennen van nut, noodzaak en de mogelijkheden van acties of maatregelen voor de periode 2021-2027

Per spoor wordt een werkgroep ingesteld. De verplichtingen die in een werkgroep worden aangegaan, zijn de verantwoordelijkheid van de deelnemers. De Unie van Waterschappen neemt deel aan spoor 1 en spoor 2.

Reden om nu actie te ondernemen op de Green Deal Sportvisserij Loodvrij is, dat de huidige huurovereenkomst met betrekking tot het volledige visrecht¹ met Sportvisserij Groningen Drenthe eindigt op 31 augustus 2019 en er in de herziene huurovereenkomst, naast een actualisatieslag, bepalingen kunnen worden opgenomen waarmee invulling kan worden gegeven aan de Green Deal.

Beoogd effect

Het bijdragen aan de beoogde 30% reductie in 2021 van loodgebruik in de sportvisserij en de gewenste cultuuromslag in de wereld van de sportvissers zorgt voor verbetering van de waterkwaliteit en vermindering van de risico's op schadelijke effecten aan het ecologisch watersysteem.

Argumenten

1.1. De Kaderrichtlijn Water verplicht waterschap Noorderzijlvest om als waterkwaliteitsbeheerder te zorgen voor een goede chemische en ecologische toestand binnen het beheergebied.

In Europese regelgeving² wordt lood aangemerkt als een significant risico voor of via het aquatisch milieu. Lood en loodverbindingen zijn prioritaire (zeer zorgwekkende) stoffen, waarvoor beheersmaatregelen moeten worden genomen, gericht op het verminderen van emissies ervan in het oppervlaktewater.

De Kaderrichtlijn Water stelt ook dat er geen achteruitgang van de waterkwaliteit mag optreden. Het huidige gebruik van vislood kan niet als duurzaam worden gezien. Lood bindt goed aan klei en organische stof/slibdeeltjes, maar kan door verandering in omstandigheden in het water weer beschikbaar komen en zich verplaatsen. Bij voortdurend gebruik kan lood zich ook ophopen in waterorganismen. Hetzelfde geldt voor andere schadelijke vismaterialen zoals zink, ijzer en bismut.

1.2. Door pilotgebieden voor loodvrij vissen in te stellen (spoor 2) en te communiceren over (activiteiten rond) deze loodvrije viswateren (spoor 1) geeft het waterschap een signaal af naar de maatschappij en vergemakkelijkt daarmee een cultuuromslag bij sportvissers.

In de mededeling van de Commissie Waterketen en Emissies (CWE) Uitvoering Green Deal Sportvisserij Loodvrij wordt aangegeven dat voor de waterschappen vooral spoor 2 relevant is. Onderdeel daarvan is dat de deelnemende partijen, waaronder de Unie van Waterschappen, zich inzetten voor zover zij rechthebbende zijn op een visrecht om bij wijze van pilot viswater beschikbaar te stellen, waar loodvrij vissen wordt gestimuleerd (pilotgebieden). Door het in gang zetten van pilots kunnen partijen praktische ervaringen met het toepassen van Best Beschikbare Technieken opdoen en hiermee zorgen voor voortschrijdende inzichten.

Het instellen van de pilotgebieden heeft zijn nut als dit en loodvrij vissen in brede zin goed onder de aandacht worden gebracht. Sportvisserij Groningen Drenthe en waterschap Noorderzijlvest stellen daarom -eventueel in samenwerking met andere betrokken partijen- een plan van aanpak op voor een maatregelenpakket/actieplan dat gericht is op de aanwijzing van pilotgebieden en op communicatie over loodvrij vissen en het vissen met schadelijke alternatieven. Betrokken partijen kunnen bijvoorbeeld viswedstrijden organiseren waar gebruik van schadelijke vismaterialen verboden is. Ook kunnen zij inwisselacties organiseren, waarbij marktpartijen uitgenodigd worden om milieuvriendelijke alternatieven beschikbaar te stellen.

¹ Bijlage I in Nota visbeleid Waterschap Noorderzijlvest 2015-2025, p 45 – 49.

² Bijlage X bij Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid ('Kaderrichtlijn Water')

1.3. Het waterschap zal zich niet bezighouden met Spoor 3, zoals opgenomen in artikel 10 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij.

Spoor 3 is gericht op het beschikbaar maken van duurzame alternatieven voor lood en wordt opgepakt door andere stakeholders, zoals Sportvisserij Nederland en Dibevo.

1.4. Het waterschap houdt zich niet bezig met Spoor 4, zoals opgenomen in artikel 11 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij.

Spoor 4 is het verkennen van mogelijkheden van het instellen van algemeen verbindende voorschriften, zoals het verbod op het gebruik en/of verkoop van lood in de sportvisserij. Dit wordt uitgewerkt door de Rijksoverheid.

2.1 Een addendum bij de Nota Visbeleid leent zich ervoor om uit te werken wat er gedaan wordt om het beoogde resultaat zoals aangegeven in artikel 3 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij te verwezenlijken.

De afspraken in de Green Deal zijn niet in rechte afdwingbaar maar lenen zich ervoor om omgezet te worden in beleidsplannen van de waterschappen. Omdat de Green Deal raakt aan het visserijbeheer, is de Nota Visbeleid bij waterschap Noorderzijlvest 2015-2025 hiervoor de juiste plek. Deze nota voorziet op dit moment niet in beleid ten aanzien van het vissen met materialen die een negatieve invloed kunnen hebben op de waterkwaliteit en de ecologie. Door een addendum vast te stellen, waarin o.a. wordt aangegeven hoe het waterschap uitvoering zal geven aan de Green Deal Sportvisserij Loodvrij, wordt daarin voorzien en wordt er mede invulling gegeven aan spoor 1 en 2 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. Het addendum is ambtelijk afgestemd met Sportvisserij Groningen Drenthe.

3.1. De huidige huurovereenkomst loopt op af op 31 augustus 2019 en het waterschap dient voor een nieuwe termijn van zes jaar het volledig visrecht te verhuren aan Sportvisserij Groningen Drenthe

Waterschap Noorderzijlvest verhuurt al jaren het volledig visrecht in de wateren die in haar beheer zijn en doet dit middels een huurovereenkomst met Sportvisserij Groningen Drenthe voor een wettelijke termijn van zes jaar en na goedkeuring door de Kamer voor de Binnenvisserij. Het volledig visrecht wordt verhuurd omdat het waterschap zelf geen belang heeft bij en geen personeelscapaciteit heeft voor het verstrekken van vispassen, toestemmingsverklaringen voor viswedstrijdstrijden en het handhaven van de (sport)visserijregels.

3.2 In de nieuwe -met Sportvisserij Groningen Drenthe- overeen te komen Huurovereenkomst volledig visrecht zijn bepalingen opgenomen, die de partijen in staat stellen het gebruik van lood en schadelijke alternatieven terug te dringen.

In de herziene huurovereenkomst, die op ambtelijk niveau met Sportvisserij Groningen Drenthe is afgestemd, zijn twee bepalingen opgenomen die tegemoet komen aan en die zelfs verder strekken dan de Green Deal Sportvisserij Loodvrij door niet alleen lood als prioritaire en zeer zorgwekkende stof als leidraad te gebruiken maar door regels te stellen dat het niet de bedoeling kan zijn dat ook andere stoffen gebruikt worden die een negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit en het ecologisch watersysteem. De partijen kunnen in onderling overleg oppervlaktewateren (pilotgebieden) aanwijzen, waarin tijdelijk of permanent niet met lood en schadelijke alternatieven gevist mag worden. Huurder is verantwoordelijk voor de handhaving op basis van de huurovereenkomst. Daarnaast moet de huurder zijn leden informeren over materialen, die een negatieve invloed kunnen hebben op de waterkwaliteit en de ecologie.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 Het gaat niet lukken om de komende jaren in samenspraak met Sportvisserij Groningen Drenthe maatregelen te nemen ter uitvoering van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij.

Door prioritering in werkzaamheden en/of financiële onmogelijkheden bij het waterschap en/of Sportvisserij Groningen Drenthe kan het gebeuren dat er weinig tot niets gaat gebeuren in de uitvoering van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. Indien er bestuurlijk en ambtelijk wordt gestuurd op het opvolgen van het voorliggende bestuursvoorstel, de nodige financiële middelen beschikbaar gesteld kunnen worden en Sportvisserij Groningen Drenthe meebeweegt, zal dit risico klein blijven.

2.1 Het beleid is niet afdoende om de beoogde resultaten van de Green Deal te bereiken.

Het kan zijn dat het vastgestelde beleid niet afdoende leidt tot acties die een bijdrage gaan opleveren aan de afspraken die zijn gemaakt in de Green Deal. In dat geval zijn verdergaande contractuele afspraken met verschillende partijen noodzakelijk om het beoogde doel van de Green Deal te behalen.

3.1 De Kamer voor de Binnenvisserij kan de huurovereenkomst niet goedkeuren.

De Kamer voor de Binnenvisserij heeft de mogelijkheid om de nieuwe huurovereenkomst niet goed te keuren indien de huurovereenkomst de doelmatige bevissing van de binnenwateren belemmert. De kans hierop is klein. De nieuwe huurovereenkomst is enkel geactualiseerd ten opzichte van de vorige versie en bevat twee nieuwe bepalingen die regelen dat partijen overeenkomen dat er iets gaat gebeuren met de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. Het is daarom onwaarschijnlijk dat de wijzigingen sinds de vorige versie zullen leiden tot de conclusie dat de overeenkomst de doelmatige bevissing van de binnenwateren zal belemmeren.

Duurzaamheid

Zie het "beoogd effect". De voorstellen beogen duurzame maatregelen. De uiteindelijke inzet is dat het gebruik van verontreinigend vislood en schadelijke alternatieven stopt.

Financiën

Financiën spelen eerst een rol wanneer daadwerkelijk uitvoering wordt gegeven aan de Green Deal Sportvisserij Loodvrij door middel van voorgestelde maatregelen in opvolging van het voorliggende bestuursvoorstel.

Communicatie

Communicatie speelt een rol bij de uitvoering van het besluit (zie hieronder). In samenspraak met de afdeling communicatie wordt een persbericht geplaatst over het aangaan van een nieuwe huurovereenkomst met Sportvisserij Groningen Drenthe. Daarbij wordt aandacht besteed aan de inzet van Noorderzijlvest ten aanzien van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij. Daarnaast zal op de website van het waterschap het addendum bij de Nota Visbeleid worden gepubliceerd. Op zowel de website als social media wordt daarover een nieuwsbericht geplaatst.

Uitvoering

1. Een plan van aanpak is nodig om initiatieven die uitvoering geven aan spoor 1 en 2 van de Green Deal Sportvisserij Loodvrij, te ontplooien. Het initiatief voor het opstellen van dit plan van aanpak ligt in eerste instantie bij Sportvisserij Groningen Drenthe. Waterschap Noorderzijlvest zal zijn medewerking verlenen aan het opstellen van een plan van aanpak.
2. Het nieuwe beleid (addendum bij de Nota Visbeleid) wordt gepubliceerd.
3. Na bestuurlijke goedkeuring wordt de nieuwe huurovereenkomst ondertekend door de portefeuillehouder van het waterschap en de directeur van Sportvisserij Groningen Drenthe.
4. Na ondertekening biedt het waterschap de nieuwe huurovereenkomst ter goedkeuring/bekrachtiging aan bij de Kamer voor de Binnenvisserij.